

Sygn. akt V ACa 193/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 maja 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – Wydział V Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Maria Sokołowska
Sędziowie:	SA Maryla Domel-Jasińska SA Artur Lesiak (spr.)
Protokolant:	st. sekretarz sądowy Żaneta Dombrowska

po rozpoznaniu w dniu 7 maja 2014 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa M. S. (1)

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ś.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w B.

z dnia 21 października 2013 r. sygn. akt VIII GC 195/11

I. prostuje oznaczenie strony pozwanej w zaskarżonym wyroku w ten sposób, że słowa: (...)obejmuje cudzysłowem;

II. oddala apelację;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Na oryginale właściwe podpisy.

Sygn. akt V ACa 193/14

UZASADNIENIE

Powód – M. S. (1) – domagał się w postępowaniu nakazowym nakazania pozwanemu – (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ś. aby zapłacił na rzecz powoda kwotę 100.268,69 zł z ustawowymi odsetkami od kwot i

dat wskazanych w petitum pozwu, a także kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego według załączonego zestawienia.

Nakazem zapłaty z dnia 15 września 2011 r. w sprawie VIII GNc (...) wydanym w postępowaniu nakazowym Sąd Okręgowy w B. nakazał pozwanemu, aby zapłacił powodowi kwotę dochodzoną pozwem wraz z odsetkami i kosztami procesu.

Pozwany w zarzutach od nakazu zapłaty wydanego w dniu 15 września 2011 r. w postępowaniu nakazowym, sygn. akt VIII GNc (...), wniósł o uchylenie nakazu i oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na jego rzecz od powoda kosztów procesu wg norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 21 października 2013 r. Sąd Okręgowy w B.: uchylił nakaz zapłaty z dnia 15 września 2011r. sygn. akt VIII GNc (...) w części dotyczącej kwoty 15.830,25 zł i odsetek od kwoty 7.000,00 zł od dnia 16.10.2010r., oraz kwoty 8.830,25 zł od dnia 20.10.2010r. i w tym zakresie powództwo oddalił; uchylił nakaz zapłaty w części orzekającej o kosztach postępowania i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.515,64 zł; w pozostałej części nakaz zapłaty utrzymał w mocy; zasądził od powoda na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w B. kwotę 602 zł tytułem kosztów procesu; obciążył Skarb Państwa pozowanymi kosztami procesu.

Podstawą tego rozstrzygnięcia były następujące ustalenia faktyczne i rozważania Sądu pierwszej instancji.

Powód - M. S. (1) zawarł z pozwanym - (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w Ś. umowę przedmiotem której było wynajmowanie sali i świadczenia usług zakwaterowania i wyżywienia uczestników kursów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach (...). (...) było organizatorem tych kursów w ramach projektu (...)

(...) i z tego tytułu otrzymało z Urzędu (...) (...) w formie zaliczki łącznie kwotę 307.413,88 zł. Kwota ta stanowiła całkowitą wartość projektu. Przed otrzymaniem tej kwoty prezes (...) Centrum (...) składał do Urzędu wnioski o płatności. We wnioskach tych podał wydatki które poniósł. Wydatki te obejmowały koszty wynikające z faktur VAT: nr (...) (...), nr (...) (...), nr (...)FS2, nr (...), nr (...), nr (...) nr (...), nr (...), nr (...), nr (...), nr (...), nr (...), nr (...), nr (...), nr (...), nr (...). W każdym z tych wniosków R. K. oświadczał, że informacje zawarte we wniosku są zgodne z prawdą, a wydatki wykazane we wniosku są zgodne z zatwierdzonym budżetem projektu, zostały zapłacone oraz nie są współfinansowane z innych wspólnotowych instrumentów finansowych. Jednocześnie R. K. oświadczył, że jest świadomy odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 271 kodeksu karnego, dotyczącej poświadczenia nieprawdy co do okoliczności mającej znaczenie prawne. Pozwany składając wnioski załączał odpisy tych faktur opatrując je adnotacją sprawdzono pod względem merytorycznym i rachunkowym zatwierdzono do wypłaty. Opisane faktury, pozwany wcześniej otrzymał od powoda. Faktury te powód wystawił pozwanemu w oparciu o przesłane przez R. K. dane dotyczące liczby uczestników kursów. W fakturach tych wyszczególniona było ilość zakwaterowań, ilość wyżywienia, ilość wynajem sali wykładowej oraz ilość zatowarowań. Pozwany jednak nie zapłacił powodowi należności wynikających z podanych wyżej faktur. Pozwany zapewnił powoda, że dokona pełnego rozliczenia z płatności. Powód wezwał pozwanego pismem z dnia 5 lipca 2011r. do zapłaty zaległych należności. W odpowiedzi na to wezwanie powód został poinformowany, że wszelkie zobowiązania pozwanego zostały przejęte przez (...) Spółkę Akcyjną w W.. Pozwany po ustaleniu, że spółka (...) jest niewypłacalna oraz nie złożyła od (...) sprawozdań finansowych za rok 2009, 2010, 2011 ostatecznie nie wyraził zgody na przejęcie długu.

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowód z zeznań świadków oraz z przesłuchania strony powodowej oraz załączonych do akt dokumentów związanych z realizacją projektu pn. (...)współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej. Odnosząc się do zeznań świadków M. S. (2) i T.

W. Sąd zauważył, że oboje świadkowie zeznali, iż organizatorem kursów faktycznie był pozwany i właśnie pozwany dokonywał naboru uczestników kursów i pozwany dysponował listą uczestników kursów. Faktury, które powód wystawiał były wystawiane na jego polecenie i za jego akceptacją. M. S. (2) twierdziła, że ustalenie wysokości należności dokonywał pozwany. Te zeznania znajdują potwierdzenie w oświadczeniach pozwanego składanych we wnioskach o przyznanie płatności. Co do zeznań Ł. R. Sąd zauważył, że świadek potwierdził fakt, że pozwany otrzymał zaliczkowo

wszystkie środki stanowiące całkowity koszt projektu, a ostateczne rozliczenie projektu nie zostało zakończone bowiem wbrew zapewnieniom beneficjenta tj. pozwanego do Urzędu (...) dotarła informacja, że pozwany nie dokonał zapłaty, a więc nie poniósł wydatków. Odnosząc się do zeznań powoda Sąd stwierdził, że zeznania te są przekonujące i w ocenie Sądu są logiczne i wiarygodne. Sąd nie uznał jednak zeznań powoda za logiczne i wiarygodne w części dotyczącej nie zapłacenia przez pozwanego należności z faktur VAT nr (...) mimo umieszczenia na nich zapisu zapłacono. Na pozostałych fakturach każdorazowo zamieszczano, adnotacje pozostało do zapłaty - wskazując kwotę wynikającą z faktury. Jednocześnie była podana forma płatności: przelew 14 dni. Na fakturach na których dokonano adnotacji zapłacono była podana forma płatności: gotówka. Jednocześnie w tych fakturach termin płatności nie był przedłużony, a to właśnie wskazuje, że w momencie wystawienia tych faktur pozwany dokonał zapłaty. Gdyby bowiem jak zeznał powód adnotacja „zapłacono” wskazywała, że faktury te miały być zapłacone gotówką, to w przypadku braku zapłaty powinien w tych fakturach być określony przedłużony termin zapłaty, który strony określały na 14 dni.

Sąd zważył, że podstawą dochodzonego powództwa jest umowa, której przedmiotem było zakwaterowanie i wyżywienie oraz wynajęcie sali w związku z organizowanymi przez pozwanego licznymi kursami finansowanymi w ramach funduszy unijnych. Powód wykonywał tę umowę na zlecenie pozwanego. Umowę tą Sąd zakwalifikował jako podobną do zlecenia (art.750 kc). W niniejszej sprawie w sposób nie pozostawiający wątpliwości powód wykazał, że zlecone przez pozwanego usługi wykonał. Wykonanie tych usług znajduje potwierdzenie w fakturach, które były wystawiane na polecenie pozwanego. To właśnie pozwany był organizatorem kursów, to pozwany ustalał listę uczestników kursu i zlecał powodowi wykonanie określonych czynności. Pozwany przyjmował wszystkie wystawione

przez powoda faktury, a po ich akceptacji przedstawiał je do dalszego rozliczenia i ostatecznie otrzymał ich pełną refundację. Nie zasługują więc na uwzględnienie twierdzenia pozwanego, że powód nie świadczył jakichkolwiek usług w zakresie wyżywienia czy zakwaterowania. Jeśliby hipotetycznie przyjąć, że powód nie wykonał zleconych przez pozwanego usług, to działanie R. K. polegające na przedstawieniu do Urzędu (...) wniosków o płatności należałoby zakwalifikować jako działanie zmierzające do wyłudzenia środków publicznych. Tym samym w okolicznościach sprawy należało przyjąć, że powód wykonał wszystkie usługi wyszczególnione w opisanych w pozwie fakturach. W sprawie faktury nr (...)i nr (...) należało uznać za zapłacone w łącznej wysokości 15.830,25 zł.

Powyższe skutkowało uchYLENIEM nakazu zapłaty w zakresie kwoty 15.830,25 zł i oddaleniem w tej części powództwa. W pozostałej części powództwo należało uwzględnić (tj. co do kwoty 84.438,44 zł) i utrzymać w mocy zaskarżony nakaz zapłaty wraz ustawowymi odsetkami zgodnie z treścią art 481 § 1 i 2 kc.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 kpc zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów. Z kwoty 100.268,69 zł stanowiącej wartość przedmiotu sporu zasądzona została kwota 84.438,44 zł stanowiąca 84,21 % wartości przedmiotu sporu. Tym samym zgodnie z powyższą zasadą każda ze stron winna ponieść koszty procesu w takim stopniu, w jakim przegrała sprawę, a więc powód w około 16 %, a pozwany w 84 %.

Pozwany w wywiedzionej apelacji zaskarżył wyrok w części utrzymującej nakaz zapłaty oraz w części rozstrzygającej o kosztach procesu. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

- 1) naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez nieprawidłową ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego,
- 2) naruszenie art. 6 k.c. poprzez błędne rozłożenie ciężaru dowodu pomiędzy powodem a pozwanym.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i uchylenie nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w B. z dnia 15 września 2011 r., sygn. akt VIII GNc (...) w części także co do kwoty 84.438,44 zł wraz z ustawowymi odsetkami od ww. kwoty i oddalenie powództwa w tym zakresie, a także o uchylenie nakazu zapłaty w części dotyczącej kosztów procesu i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów

postępowania według norm przepisanych lub alternatywnie wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania przez Sąd Okręgowy w B.; wniósł także o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania w postępowaniu apelacyjnym.

Powód w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm prawem przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny podziela dokonane przez Sąd Okręgowy ustalenia faktyczne i rozważania w zakresie oceny materiału dowodowego oraz podstawy prawnej rozstrzygnięcia, przyjmując je za podstawę także własnego rozstrzygnięcia i odwołuje się do nich bez potrzeby ich powtarzania.

Chybiony jest zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Zgodnie z brzemieniem tego przepisu sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Zachowanie wymogów określonych tym przepisem wymaga, aby sąd wziął pod uwagę wszystkie dowody przeprowadzone w sprawie, dokonał ich konfrontacji i na tej podstawie wyciągnął logicznie uzasadnione wnioski, zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego. W świetle ugruntowanej linii orzecznictwa Sądu Najwyższego postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie może polegać na zaprezentowaniu przez skarżącego stanu faktycznego przyjętego przez niego na podstawie własnej oceny dowodów; skarżący może tylko wykazywać, posługując się wyłącznie argumentami jurydycznymi, że sąd rażąco naruszył ustanowione w wymienionym przepisie zasady oceny wiarygodności i mocy dowodów i że naruszenie to miało wpływ na wynik sprawy (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2000 r., I CKN 1169/99 i z dnia 10 kwietnia 2000 r., V CKN 17/00). Okoliczność, że z przeprowadzonych dowodów można wyciągnąć także wnioski odmienne, nie uzasadnia zarzutu naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów. Wobec powyższego stwierdzić należy, że jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny

dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie zebranego materiału dowodowego dawały się wysnuć wnioski odmienne.

Słusznie podnosi skarżący w apelacji, że faktura VAT jest jedynie dokumentem księgowym. Jednakże pozwany zdaje się nie zauważać, że podstawą ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd pierwszej instancji w zakresie łączącego strony stosunku prawnego nie były wyłącznie faktury wystawione przez powoda. Okoliczność, że strony łączyła umowa podobna do zlecenia wynika z całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, a więc także z zeznań świadków M. S. (2), T. W. oraz Ł. R., a także zeznań powoda M. S. (1). Zeznania tych osób potwierdzają, że usługi objęte spornymi fakturami zostały faktycznie wykonane. O tym, że usługi w obiektach pana S. zostały wykonane, wskazują chociażby zeznania T. W.: „Kursy były od sierpnia 2010 r. na zlecenie pana K., które były wykonywane w obiektach pana S.. Kursy były zazwyczaj trzydniowe. Były dzienniki zajęć. Listy uczestników dzienniki były u pana K.”. Natomiast jak wynika z zeznań M. S. (2), faktury były wystawiane w oparciu o dane, które przekazywał pozwany: „Dane do faktur przesyłał pan K. po wykonaniu zleceniu w zakresie ilości uczestników, ile noclegów, jaki catering. Faktury były osobiście doręczane lub wysyłane pocztą. Pan K. nie kwestionował faktur. Na koniec współpracy pan K. powiedział, że zapłaci wszystkie zobowiązania”. Z kolei z zeznań pracownika Urzędu (...) - Ł. R. wynika, że pozwany otrzymał całą kwotę dofinansowania, przeszło 300.000 zł i przedłożył faktury wystawione przez powoda do rozliczenia, jako dowód poniesionych wydatków. Tymczasem, gdy Urząd (...) wezwał pozwanego do wykazania, że faktury zostały zapłacone, pozwany nie przedłożył dowodu zapłaty: „Kiedy dostaliśmy sygnały, że faktury nie zostały zapłacone, wezwano (...) do przedłożenia dowodów zapłaty ale nie otrzymano odpowiedzi. W tym przypadku cała transza została przekazana – przeszło 300.000 zł. Pan K. przedłożył faktury ale nie przedłożył dowodu zapłaty”. Nielogiczne jest stanowisko pozwanego, który z jednej strony zaprzecza, aby usługi została wykonana przez powoda, a z drugiej strony faktury wystawione przez powoda przedkłada do Urzędu (...) celem rozliczenia programu unijnego. W tym kontekście na walor pełnej wiarygodności zasługują zeznania powoda M. S. (1), który szczegółowo opisał, jak przebiegała współpraca stron, a

faktury były wystawiane w oparciu o dane przedstawiane przez samego pozwanego, który jednocześnie nie kwestionował wysokości kwot objętych spornymi fakturami: „Dane dotyczące ilości uczestników kursu były przedstawiane przez pana K.. Pan K. mówił, że musi rozliczyć projekt, jak dostanie pieniądze to mi zapłaci”. Treść zeznań powoda wskazuje jednocześnie na niełojalne zachowanie pozwanego w relacjach z powodem. Pozwany obiecał bowiem powodowi, iż zwróci pieniądze jak rozliczy projekt, tymczasem jak wynika z zeznań świadka Ł. R., pozwany otrzymał pieniądze na realizację projektu otrzymał już na początku programu, a pozostawała jedynie kwestia rozliczenia się z wydatkowania otrzymanych środków finansowych, właśnie przez przedłożenie dowodu zapłaty spornych faktur.

W świetle powyższego zważyć należy, że argumenty zwarte w apelacji sprowadzają się do polemiki z oceną dowodów dokonaną przez Sąd pierwszej instancji, bez wykazania zasadności zarzutów natury jurydycznej. Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Apelacyjny stwierdził, że w apelacji nie wskazano na zarzuty tego rodzaju, które mogłyby dyskwalifikować ocenę dowodów przeprowadzoną przez Sąd I instancji czy też uzasadniać zarzut sprzeczności istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego. Ocena dowodów dokonana przez Sąd I instancji spełnia wymogi art. 233 § 1 k.p.c. skoro Sąd dokonał oceny wszystkich dowodów w sprawie. Wyciągnięte przez Sąd I instancji wnioski, co do wiarygodności i mocy dowodowej poszczególnych dowodów są nie tylko logiczne, ale także zgodne z zasadami doświadczenia życiowego. Ustalony w ten sposób przez Sąd I instancji stan faktyczny tworzy spójny i logiczny współpracy stron. Zasadności tej oceny nie podważają zarzuty zawarte w apelacji, gdzie ocenie dowodów zawartej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przedstawiono własną, subiektywną i wybiórczą ocenę dowodów, w oderwaniu od całokształtu materiału dowodowego i pomijając treść dowodów przeciwnych. Podniesione w apelacji zarzuty były w swej istocie jedynie nieuzasadnioną, nietrafną polemiką z ustaleniami poczynionymi przez Sąd Okręgowy.

Bezzasadny jest także zarzut naruszenia art. 6 k.c. Powód wykazał istnienie okoliczności spornych zaoferowanymi przez siebie dowodami z dokumentów oraz osobowych źródeł dowodowych. Bezprzedmiotowy jest zarzut, że powód nie wykazał liczby uczestników i trenerów poszczególnych kursów oraz liczby zakwaterowań i posiłków. O tym, że takie fakty miały miejsce świadczą dowody przeprowadzone w

sprawie. Wartość świadczonych usług przez powodowa była określana wyłącznie w oparciu o dane przedstawiane przez pozwanego, który wartości tej nie kwestionował, skoro przedmiotowa faktury przedstawił następnie do Urzędu (...) na okoliczność wykazania wydatkowania środków otrzymanych na realizację programu. Wynika postępowania dowodowego prowadzą do wniosku, że powód sprostał ciężarowi udowodnienia faktów, z których wywodził korzystne dla siebie skutki prawne (art. 6 k.c.).

W tym stanie rzeczy nie dzieląc wskazanych wyżej zarzutów apelacji ani argumentacji zgłoszonej na jej poparcie, na podstawie art. 385 k.p.c. oddalono apelację.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 6 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu.